

Så bygger du en svinsäker foderautomat

TEXT & FOTO

BERNT KARLSSON

Svensk Jakt, Norrlandsredaktionen, Svanström 17, 936 91 Bolliden. Tel 0910-58 04 31 eller 070-33 00 633 svjakt.norr@telia.com

RITNINGAR

LENNART MOLIN

Foderautomat modell Löpgöl. Observera hur upphängningsvajern löper genom ett block som gjorts fast i en tvärså mellan två trädstammar.

SVENSK JAKT har tidigare skrivit om foderautomat modell Löpgöl (11/2009), men då var den bara testad under några vinterveckor. Sistlidna vinter fick den emellertid sitt elddop – och visade sig bestå provet.

– Spåren visade att vildsvinen va-

rit framme vid automaterna och försökt ta för sig, men när de inte kom åt något foder övergav de snabbt rådjurens och dovviltets foderplatser och återvände till sina egna, där vi har timerstyrda foderspridare, berättar Hans Sydenhag som är jaktlagets viltvårdsansvarige.

Hur kan man förhindra att vildsvinen vintertid äter upp det foder som är ämnat för rådjur och dovvilt? Stora Löpgöls jaktlag i Östergötland har löst problemet genom att bygga svinsäkra foderautomater.

Hans Sydenhag demonstrerar vinschen med vars hjälp han reglerar hur högt foderautomaten ska sitta.

Det är också Hans som konstruerat foderautomat modell Löpgöl. Det gjorde han efter att det kommit in vildsvin på jaktmarken, som ligger mitt emellan Åtvidaberg och Valdemarsvik. På bara två dygn satte vildsvinen i sig 1 200 kilo foder som var avsett för rådjur och dovvilt.

Modell Löpgöl är egentligen en alldeles vanlig foderautomat men med den skillnaden att den sitter upphängd i en vajer med foderbordet ungefär 70 centimeter över marken.

När vildsvinen försöker ställa sig upp med framklövarna mot foderbordet trycks foderautomaten undan och börjar pendla. Eftersom foderbordet är försett med en sarg faller dock inget foder ner på marken. ■

Bygg så här!

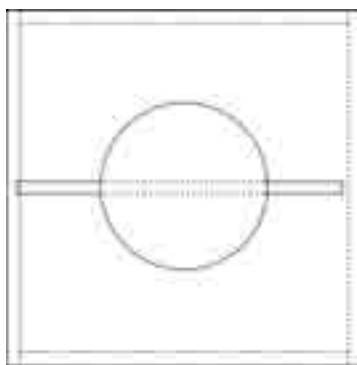
Foderbehållaren består av en 200 liters plasttunna som försetts med tak och foderbord.

Några centimeter från tunnans botten tar man upp fyra hål så att fodret kan rinna ut på foderbordet. Hålens storlek kan vara 8 x 12 centimeter.

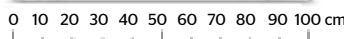
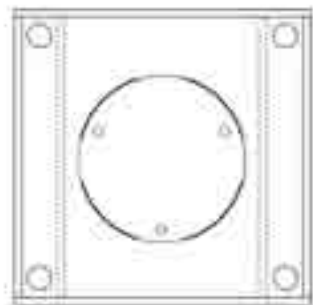
Börja med att tillverka foderbord och tak. Lämpligt material är marin- eller formplywood, tjocklek 12,5 millimeter.

Taket sågas till i storlek 120 x 120 centimeter. För att kunna trä det på tunnan mäter man tunnans diameter. Sedan sätter man en spik i centrum på takplattan och knyter fast ett snöre i spiken. Därefter tar man ut halva diametermätet på snöret, knyter fast en

Tak (ovanifrån)

Golv Snitt A (ovanifrån)

penna och drar upp en cirkel som man sedan sågar ut med sticksåg.

När hålet sågats ut är det bara att trä taket på tunnan. Har man tagit upp för stort hål kan man göra hål i tunnans väggar och trä igenom ett kors av armeringsjärn som taket får vila mot. Springan mot tunnan tätas med tätningsmassa.

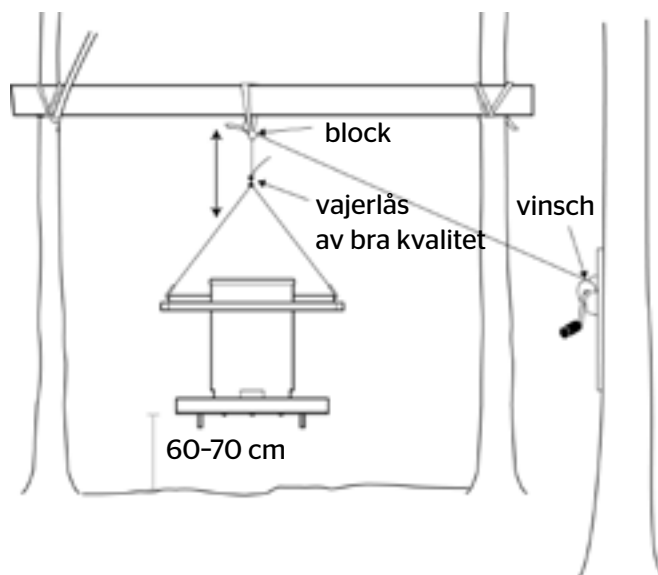
Foderbordet sågas till i storleken 100 x 100 centimeter och förses med en cirka nio centimeter hög sarg av lämpligt virke. Man kan också med fördel sätta två regler på undersidan (se ritning). Då behöver inte foderbordet stå direkt på marken vid sommarförvaring.

I hörnen på foderbordet kan man borra upp dräneringshål.

Foderbordet fästs i tunnan med tre tolvmillimeters genomgående bultar som dras genom en plywoodskiva som läggs invändigt i tunnans botten. Använd den runda skiva som blev över från taket. Börja med att borra och sätta fast en bult, centrera sedan foderbordet och dra fast de andra två. Det går bäst att trä i bultarna uppifrån och dra fast dem på undersidan.

Upphångningsvajern (4 millimeter) ska löpa genom ett stålrör (40 millimeter i diameter) som dras genom foder-tunnans väggar ovanför taket (se ritning). Röret fixeras mot tunnan med rörklammer på vardera sidan.

För att motverka att vajern nöts mot stålröret får den löpa genom en halvtums vattenslang som dras genom röret med ungefär tio centimeter utstick på vardera sidan. Stålvajern sammanbinds med

ett vajerlås ovanför tunnan. Kraftfulla vajerlås, typ slangklämman, rekommenderas eftersom belastningen blir ganska stor.

Som teckningen och bilderna visar löper sedan vajern genom ett block som sitter fäst i en tvärslå mellan två träd. Det är samma typ av block som används på segelbåtar, de håller för 430 kilo. Vajern går slutligen till en vinsch av samma typ som sitter på en vanlig båttrailer. Materialkostnaden för vinschen, blocket, vajern och röret går på sammanlagt cirka 400 kronor.

En annan fördel med att foderautomaten hänger i en vajer är att man kan reglera avståndet till marken beroende på snödjupet.

Foderautomaten ska hänga så att foderbordet hamnar ungefär 60-70 centimeter över marken, säger Hans Sydenhag.

När utfodringssäsongen är över brukar också allt foder vara urätet. Ett enkelt sätt att bli kvitt de sista, intorkade resterna är enligt Hans att helt enkelt ställa ner foderautomaten på marken. Då sköter sorkar, möss och småfåglar jobbet. ■

